

Kategoria: Edukacja, Kultura i Sport
Opublikowano: czwartek, 26, luty 2026 11:02
Piotr Majoch
Odslony: 1052

WSA: Choć przepisy dopuszczają możliwość ubiegania się o stanowisko dyrektora szkoły zarówno przez nauczycieli, jak i osoby niebędące nauczycielami, to nauczyciele nie mogą wybrać statusu nie-nauczyciela na potrzeby konkursu. Bycie czynnym nauczycielem skutkuje koniecznością spełnienia wymogów dla właśnie tej grupy.

Konkurs z problemami - kto ma rację?

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Kielcach pochylił się nad sprawą konkursu na stanowisko dyrektora zespołu publicznych szkół. Konkurs został unieważniony przez prezydenta miasta. Powodem była specyficzna pozycja wybranej w nim kandydatki. Choć była czynnym zawodowo nauczycielem dyplomowanym i dotychczasowym dyrektorem placówki, wyraziła zamiar wykonywania obowiązków dyrektora wyłącznie w charakterze menedżera, bez sprawowania nadzoru pedagogicznego. Miała przy tym świadomość, że w zespole nie ma drugiej osoby na stanowisku kierowniczym, która mogłaby wykonywać taki nadzór zamiast niej, a utworzenie takiego, dodatkowego stanowiska, jest aktualnie niemożliwe. Zdaniem prezydenta miasta, doszło w ten sposób do patowej sytuacji, która wymagała unieważnienia konkursu. Z tym rozstrzygnięciem nie zgodziła się wyłoniona w toku konkursu dyrektorka. W złożonej do sądu administracyjnego skardze podniosła, że nie istnieje przepis, który uniemożliwiłaby nauczycielowi przystąpienia do konkursu w charakterze nie-nauczyciela. Ponadto, mając na uwadze możliwość ubiegania się o stanowisko dyrektora szkoły przez osoby niebędące nauczycielami, za nietrafioną uznała także argumentację o braku możliwości powierzenia takiej osobie stanowiska z uwagi na brak innego stanowiska kierowniczego zajmowanego przez nauczyciela sprawującego nadzór pedagogiczny (przypomnijmy - tylko nauczyciel może sprawować taki nadzór).

Od dyrektorów niebędących nauczycielami wymaga się częściowo innych kwalifikacji

Odpowiedź Sądu, który oddalił skargę, skupia naszą uwagę na akcie prawnym porządkującym procedurę wyłaniania dyrektorów szkół. Jest to rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 11 sierpnia 2017 r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać osoba zajmująca stanowisko dyrektora oraz inne stanowisko kierownicze w publicznym przedszkolu, publicznej szkole podstawowej, publicznej szkole ponadpodstawowej oraz publicznej placówce (dalej: rozporządzenie). Z § 1 tego rozporządzenia wynikają wymagania obejmujące nauczycieli, które różnią się od tych umieszczonych w § 6, który odnosi się do osób niebędących nauczycielami. Bardzo ważną różnicą jest wymóg posiadania przez nie-nauczyciela kwalifikacji menedżerskich, mogących poniekąd zrekompensować brak kompetencji do sprawowania nadzoru pedagogicznego, którego wykonywanie przez dyrektorów tej kategorii jest wykluczone na mocy art. 62 ust. 3 Prawa oświatowego (P.oś.). Osoba niebędąca nauczycielem musi legitymować się przynajmniej pięcioletnim stażem pracy, w tym zajmowaniem stanowiska kierowniczego nie krócej niż przez dwa lata.

Wolność wyboru czy związanie z zawodem nauczyciela?

Spór polegał na tym, czy kandydat będący nauczycielem może wybrać sobie inną ścieżkę startowania w konkursie i przystąpienia do niego w charakterze menedżera (jak było to wyrażane w opisywanej sprawie). Kandydatka, będąca zarazem skarżącą, jasno zasygnalizowała taki zamiar, składając dokumenty pozbawione chociażby karty oceny pracy, której dołączenia wymaga się od ubiegających się o stanowisko dyrektora nauczycieli. W odpowiedzi na pytanie dotyczące sprawowania nadzoru pedagogicznego zadane przez komisję konkursową, wspomniała że nie ma zamiaru zajmować się nim osobiście, lecz będzie zabiegać o utworzenie dodatkowego stanowiska kierowniczego, które będzie mógł

obsadzić nauczyciel.

Powołując się na brzmienie przepisów art. 62 ust. 2 i 3 P.oś. oraz piśmiennictwo, Sąd nie zgodził się ze stanowiskiem skarżącej i przyznał rację prezydentowi miasta, który unieważnił konkurs. Stwierdził zatem, że nauczyciel startujący w konkursie na dyrektora szkoły może ubiegać się o to stanowisko wyłącznie w trybie art. 62 ust. 1 P.oś., czyli jako nauczyciel mianowany lub dyplomowany. Takie stanowisko nie jest odosobnione. Sąd poparł je poglądami doktryny. W ich świetle, osoba będąca czynnym nauczycielem (oraz zatrudniona w tym charakterze) i mająca odpowiedni stopień awansu zawodowego nie może skorzystać z możliwości powołania na stanowisko dyrektora szkoły lub placówki w trybie nie-pedagogicznym. Jeśli natomiast nauczyciel staje do konkursu w innym charakterze, komisja nie może go do niego dopuścić. W przypadku, gdy konkurs już się odbył, organ prowadzący ma obowiązek go unieważnić i przeprowadzić ponownie. Wynika to z przepisów rozporządzenia MEN z 11 sierpnia 2017 r. (uwaga - pomimo zbieżności daty jest to rozporządzenie inne niż wspomniane wyżej) w sprawie regulaminu konkursu na stanowisko dyrektora publicznego przedszkola, publicznej szkoły podstawowej, publicznej szkoły ponadpodstawowej lub publicznej placówki oraz trybu pracy komisji konkursowej.

Orzeczenie kieleckiego sądu administracyjnego jest przydatną odpowiedzią na pytanie, czy nauczyciel ubiegający się o stanowisko dyrektora szkoły, spełniający przy tym również wymagania przewidziane dla nie-nauczycieli, może wybrać pozycję, z której będzie uczestniczył w konkursie. W ocenie Sądu - nie. Nauczyciel może zostać dyrektorem tylko w roli nauczyciela, jaką już pełni. W przeciwnym razie konkurs jest obarczony wadą, a jej konsekwencją musi być jego unieważnienie przez organ prowadzący.

Wyrok WSA w Kielcach z 21 stycznia 2026 r. (sygn. II SA/Ke 496/25) - orzeczenie nieprawomocne

Źródło: [CBOSA](#)